

Turvallinen tila -korttipakka

Pitelet kädessäsi Turvallinen tila -kortteja. Korttien avulla voidaan pohtia, mitkä asiat ovat tärkeitä, jotta yksilöt voivat kokea olonsa turvalliseksi erilaisissa tilanteissa. Meillä kaikilla on omasta taustastamme ja kokemuksistamme johtuen erilaisia tarpeita turvallisuuden tunteen rakentumisen suhteen. Turvallinen tila -kortteja voidaan käyttää helpottamaan näiden tarpeiden tunnistamista ja sanallistamista. Lisäksi korttien avulla voidaan käydä keskustelua siitä, miten erilaiset yhteisöt ja niissä toimivat ihmiset voivat omalla toiminnallaan huomioida toistensa yksilölliset tarpeet.

Kortit soveltuvat yksilö- ja ryhmänohjaukseen niin nuorten kuin aikuisten kanssa. Kortteja voidaan hyödyntää vapaamuotoisten keskustelujen pohjaksi tai strukturoitujen menetelmien toteuttamiseksi. Niiden avulla voidaan edistää ryhmädynamiikkaa ja yhteisöllisyyttä sekä varmistaa yhdenvertaisuuden toteutumista.

Tutustu seuraavaksi yksityiskohtaisempiin ohjeisiin siitä, miten kortteja voi soveltaa, kun haluat kehittää yhteiset turvallisen tilan periaatteet yhdessä ryhmän tai yhteisön kanssa. Menetelmä pohjautuu osittain Rauhankasvatusinstituutin julkaisemassa Transforming hate-menetelmäoppaassa esiteltyihin harjoitteisiin.

Menetelmä: Yhteisten turvallisen tilan periaatteiden kehittäminen

Tavoite:

Menetelmän tavoitteena on luoda kaikkien tarpeisiin vastaavat turvallisen tilan periaatteet. Turvallinen tila tarkoittaa yhteisöä, tapahtumaa tai tilaa, jossa kaikilla on vapaus olla oma itsensä, ilmaista itseään vapaasti ja olla osallinen kaikessa toiminnassa itselleen sopivalla tavalla. Turvallisessa tilassa yksilöllä on mahdollisuus tuntea olonsa mukavaksi, turvalliseksi ja kunnioitetuksi.

Kesto: 40–60 min

Materiaalit:

Kortit, paperilappuja ja kyniä, fläppitaulu.

Työskentelyohjeet:

1. Kerro osallistujille, mitä tulette tekemään, mitä työskentelyllä tavoitellaan ja miksi työskentely on tärkeää.
2. Pyydä osallistujia valitsemaan 1–3 korttia vastauksena seuraaviin kysymyksiin:
 - Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä, jotta koet ryhmän itsellesi turvalliseksi?
 - Millainen ryhmän pitää olla, jotta voit osallistua sen toimintaan omana itsenäsi?Osallistujia voi myös ohjeistaa kirjoittamaan oman vastauksensa erilliselle lapulle, jos korteista ei löydy heidän mielestään tärkeitä asioita tai useampi haluaa valita saman kortin.
3. Valitut kortit ja laput kerätään yhteen. Menetelmän ohjaaja lukee ne kaikki ääneen ja ryhmittelee samanlaiset vastaukset teemoittain. Jokaisen kortin ja lapun kohdalla pohditaan: Mitä voimme konkreettisesti tehdä, jotta tämä toteutuu? Pohdinta voidaan tehdä joko suullisesti koko ryhmän kesken tai niin, että jokainen kirjoittaa omat ajatuksensa ylös.
4. Pohdinnassa esiin tulleet ehdotukset kirjataan ylös ja kootaan yhteen. Niiden perusteella laaditaan koko ryhmän kesken yhteiset turvallisen tilan periaatteet, joihin on kirjattu, miten ryhmässä toimitaan, jotta kaikki voivat tuntea olonsa siinä mahdollisimman turvalliseksi. Periaatteisiin voidaan yhteisellä päätöksellä jatkossa lisätä asioita, ja niitä kannattaa päivittää säännöllisesti. Periaatteet kannattaa sijoittaa sellaiselle näkyvälle paikalle, jossa niihin on helppo palata myöhemmin.



Kortit on suunniteltu ja toteutettu Oulun ammattikorkeakoulussa Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella.



TURVALLINEN TILA

Minut ja muut
hyväksytään
sellaisena kuin
olemme.



TURVALLINEN TILA

Minua arvostetaan
sellaisena kuin olen.



TURVALLINEN TILA

Kaikilla on vapaus
olla omia itsejään.



TURVALLINEN TILA

Saan olla oma
itseni.



TURVALLINEN TILA

Erilaisia ihmisiä
ymmärretään ja
kunnioitetaan.



TURVALLINEN TILA

Mielipiteitäni
kunnioitetaan.



TURVALLINEN TILA

Minua kuunnellaan.



TURVALLINEN TILA

Minut huomioidaan
ja näkemyksiäni
kuunnellaan,
vaikka olisin uusi
ryhmässä.



TURVALLINEN TILA

Ulkonäköni ei
vaikuta siihen,
miten minua
kohdellaan.



TURVALLINEN TILA

Minusta ei tehdä oletuksia (esim. sukupuolen tai seksuaalisen suuntautumisen suhteen).



TURVALLINEN TILA

Ulkonäköäni ei kommentoida.



TURVALLINEN TILA

Voin kertoa elämästäni ja itsestäni ilman pelkoa, että minut leimataan.



TURVALLINEN TILA

Kenestäkään ei tehdä oletuksia (esim. sukupuolen tai seksuaalisen suuntautumisen suhteen).



TURVALLINEN TILA

Taustani ei vaikuta
siihen, miten minua
kohdellaan.



TURVALLINEN TILA

Kaikkien mielipiteet
ja ehdotukset
otetaan avoimin
mielin vastaan.



TURVALLINEN TILA

Minut
kohdataan ilman
ennakkoluuloja.



TURVALLINEN TILA

Elämäntilanteeni
ei vaikuta siihen,
miten minua
kohdellaan.



TURVALLINEN TILA

Saan muodostaa
omat mielipiteeni.



TURVALLINEN TILA

Voin ja uskallan
pyytää apua.



TURVALLINEN TILA

Minulla on
mahdollisuus
vaikuttaa yhteisiin
asioihin.



TURVALLINEN TILA

Saan kannustusta.



TURVALLINEN TILA

Saan positiivista
palautetta.



TURVALLINEN TILA

Minulta kysytään
kuulumisia.



TURVALLINEN TILA

Minulla on
kavereita.



TURVALLINEN TILA

Minulle puhutaan
ystävällisesti ja
kunnioittavasti.



TURVALLINEN TILA

Saan muilta apua
ja tukea.



TURVALLINEN TILA

Kaikkia kohdellaan
ystävällisesti
riippumatta siitä,
ollaanko kavereita.



TURVALLINEN TILA

Saan kertoa,
jos jokin asia
harmittaa minua.



TURVALLINEN TILA

Saan kertoa, jos
minua on loukattu.



TURVALLINEN TILA

Tiedän mitä tehdä,
jos olen kohdannut
tai huomannut
epäasiallista
käytöstä.



TURVALLINEN TILA

Tiedän kenelle
voin kertoa, jos
olen huomannut
epäasiallista
käytöstä.



TURVALLINEN TILA

Jos kerron
luottamuksellisia
asioita, niitä ei
kerrota eteenpäin.



TURVALLINEN TILA

Saan puhua
valitsemaani
kieltä tai kieliä.



TURVALLINEN TILA

Voin olla avoin
uskonnostani
tai uskonnotto-
muudestani.



TURVALLINEN TILA

Saan olla eri mieltä
ilman, että sitä
paheksutaan.



TURVALLINEN TILA

Minua puhutellaan
toivomallani
tavalla.



TURVALLINEN TILA

Saan näyttää
tunteita.



TURVALLINEN TILA

Saan olla
epävarma.



TURVALLINEN TILA

Saan tehdä virheitä
ja erehtyä.



TURVALLINEN TILA

Saan kysyä
tyhmältä tuntuja
kysymyksiä.



TURVALLINEN TILA

Saan korjata
tekemäni virheet.



TURVALLINEN TILA

Asioista voidaan
keskustella, vaikka
niistä ollaan eri
mieltä.



TURVALLINEN TILA

Saan
kommunikoida
minulle sopivalla
tavalla.



TURVALLINEN TILA

Saan osallistua
toimintaan minulle
sopivalla tavalla.



TURVALLINEN TILA

Minuun ei kosketa
ilman lupaa.



TURVALLINEN TILA

Toimitaan yhdessä
positiivisen
ilmapiirin
edistämiseksi.



TURVALLINEN TILA

En joudu
epämukavan
huomion kohteeksi.



TURVALLINEN TILA

Luodaan yhteiset
pelisäännöt, joihin
kaikki sitoutuvat.



TURVALLINEN TILA

Toimitaan
yhdessä hyvän
yhteishengen
edistämiseksi.



TURVALLINEN TILA

Minun ei tarvitse
pelätä ketään.



TURVALLINEN TILA

Ei käyttäydytä
seksistisesti.



TURVALLINEN TILA

Ei käyttäydytä
rasistisesti.



TURVALLINEN TILA

Ei käytetä
loukkaavia sanoja.



TURVALLINEN TILA

Ei käyttäydytä
trans- ja
homofobisesti.



TURVALLINEN TILA

Epäasialliseen
käyttöön
puututaan.



TURVALLINEN TILA

Häirintään
ja syrjintään
puututaan.



TURVALLINEN TILA

Erilaisista
ihmisryhmistä
puhutaan
kunnioittavasti.



TURVALLINEN TILA

Kiusaamiseen
puututaan.



TURVALLINEN TILA

Kaikista ihmisistä
puhutaan
kunnioittavasti.



TURVALLINEN TILA



TURVALLINEN TILA

Toisten arvoja
kunnioitetaan
vaikka ne olisivat
erilaiset kuin
muilla.

Kaikista
sukupuolista
puhutaan
kunnioittavasti.
